УДК 338.242

Юлія Анатоліївна МАНАЧИНСЬКА

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри обліку і аудиту,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Центральна площа, 7, м. Чернівці, 58000, Україна
E-mail: manachyuliya@mail.ru
Телефон: +380955168444

Наталя Василівна СКРИПНИК

кандидат економічних наук, доцент
викладач кафедри обліку і аудиту,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Центральна площа, 7, м. Чернівці, 58002, Україна
E-mail: skripnik@bk.ru
Телефон: +380509796486

Микола Євгенович СКРИПНИК

старший викладач кафедри обліку і аудиту,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Центральна площа, 7, м. Чернівці, 58000, Україна
E-mail: skripnik76@ukr.net
Телефон: +380505603404

ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ШВЕЙНОГО ВИРОБНИЦТВА

Маначинська, Ю. А. Інтегральна оцінка рентабельності продукції швейного виробництва [Текст] / Юлія Анатоліївна Маначинська, Наталя Василівна Скрипник, Микола Євгенович Скрипник // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету "Економічна думка", 2013. – Том 14. – № 3. – С. 123-129. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Розкрито суть методичного підходу до формування аналітичного інструментарію інтегральної оцінки рентабельності діяльності підприємств швейної промисловості на основі діагностики потенціалу їх прибутковості, яка полягає у здійсненні експрес-аналізу результативності технології швейного виробництва в умовах інноваційних змін. Запропоновано оцінювати фінансові результати діяльності вітчизняних швейних фабрик на базі практичного застосування алгоритму побудови потенціальної функції із урахуванням стандартизованих значень еталонів. Визначення рівня рентабельності швейної продукції проводиться з огляду на інноваційні впровадження у технологічний процес швейного виробництва. За результатами інтегральної оцінки рентабельності з'ясовано необхідність здійснення економічної інтерпретації питомої ваги ознак у потенціальній функції інтегральної оцінки рівня прибутковості на основі ранжування пріоритетів впливу на кінцеві фінансові результати діяльності підприємств швейної промисловості.

Ключові слова: *інтегральна оцінка; рентабельність; швейна фабрика; експрес-аналіз; потенційна функція; інноваційні технології; фазовий портрет потенціалу прибутковості.*

© Юлія Анатоліївна Маначинська, Наталя Василівна Скрипник, Микола Євгенович Скрипник, 2013

Юлия Анатольевна МАНАЧИНСКАЯ
Наталья Васильевна СКРИПНИК
Николай Евгеньевич СКРИПНИК

ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА РЕНТАБЕЛЬНОСТИ ПРОДУКЦИИ ШВЕЙНОГО ПРОИЗВОДСТВА

Аннотация
Раскрыта сущность методического подхода к формированию аналитического инструментария для интегральной оценки рентабельности деятельности предприятий швейной промышленности на основе диагностики потенциала их прибыльности, которая заключается в осуществлении экспресс-анализа результативности технологии швейного производства в условиях инновационных изменений. Предложено оценивать финансовые результаты деятельности отечественных швейных фабрик на базе практического применения алгоритма построения потенциальной функции при рассмотрении стандартизированных значений эталонов. Определение уровня рентабельности швейной продукции проводится с учетом инновационных внедрений в технологический процесс швейного производства. За результатами интегральной оценки рентабельности выяснена необходимость осуществления экономической интерпретации удельного веса признаков в потенциальной функции интегральной оценки уровня прибыльности на основе ранжирования приоритетов влияния на конечные финансовые результаты деятельности предприятий швейной промышленности.

Ключевые слова: *интегральная оценка; рентабельность; швейная фабрика; экспресс-анализ; потенциальная функция; инновационные технологии; фазовый портрет потенциала прибыльности.*

Yulia Anatoliyivna MANACHYNSKA

PhD in Economics,
Senior Teacher of Department of Accounting and Auditing,
Chernivtsi Trade and Economic Institute KNTEU
Central Square, 7, Chernivtsi, 58002, Ukraine
E-mail: manachyuliya@mail.ru
Phone: +380955168444

Natalia Vasylivna SKRYPNYK

PhD in Economics, Associate Professor,
Lecturer of Department of Accounting and Auditing,
Chernivtsi Trade and Economic Institute KNTEU
Central Square, 7, Chernivtsi, 58002, Ukraine
E-mail: skripnik@bk.ru
Phone: +380509796486

Mykola Yevgenovych SKRYPNYK

Senior Teacher of Department of Accounting and Auditing,
Chernivtsi Trade and Economic Institute KNTEU
Central Square, 7, Chernivtsi, 58002, Ukraine
E-mail: skripnik76@ukr.net
Phone: +380505603404

INTEGRAL ESTIMATION OF PROFITABILITY PRODUCTS OF SEWING PRODUCTION

Abstract
Essence of methodical approach is exposed to forming of analytical tool of integral estimation of profitability enterprises' activity of sewing industry on the basis diagnostic potentional of their profitability which consists of realization of express analysis of technology efectiveness sewing production in the conditions of innovative changes. It is suggested to estimate the financial results of activity domestic sewings factories on the activity practical application of algorithm base of construction of potential function recognition the standardized values of standards. The determination of sewing products level profitability is conducted due to recognition of innovative introductions in the technological process of sewing production. As a result of integral estimation of profitability the necessity of realization of economic interpretation of specific gravity of signs is found out for the potential function of level

integral estimation profitability on the basis of ranging *priorities of influence on financial end-point activity enterprises of sewing industry.*

Keywords: *integral estimation, profitability; sewing factory; potential function; innovative technologies; phase portrait of potential of profitability.*

JEL classification: C15

Досягти економічного ефекту в діяльності підприємств швейної промисловості дає змогу використання сукупності пов'язаних між собою економічних ресурсів (матеріально-речових, фінансових та трудових). Результатом вдалого співвідношення між прибутком та відповідним видом ресурсів швейної фабрики виступає потенціальний рівень рентабельності як швейного виробництва (із урахуванням віддачі від запровадження інноваційних технологій для створення нових видів продукції швейного виробництва), так і від ходу процесу її реалізації загалом з огляду на ринкові зміни з інноваційними тенденціями.

Плотніченко І. Б. [1] характеризує сучасний стан функціонування і розвитку швейних підприємств України як досить складний. Це зумовлено низкою проблем, які властиві для легкої промисловості загалом. Основними серед них є висока частка імпортованих товарів, несприятливі умови для залучення інвестицій, відсутність у значної частини швейних фабрик ефективного управління тощо. Тому актуальним є питання аналітичної оцінки рівня рентабельності діяльності підприємств швейної промисловості.

Питаннями аналітичної оцінки діяльності швейних фабрик та можливостей реалізації їх економічного потенціалу займалося багато вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких Д. М. Васильківський [2], Л. Р. Галько [3], Д. А. Ємельянов [4;5], О. В. Змановська [6], С. А. Ігнатов [7], Т. В. Кузнецова [8], Н. С. Миколайчук [9], І. Б. Плотніченко [10], Н. М. Тюкавкін [11], О. Г. Черненко [12] та інші. Однак в умовах сьогодення проблеми вітчизняних підприємств – виробників одягу все ще залишаються невирішеними. Тому виникає необхідність подальшого дослідження в цьому напрямі з метою розроблення заходів зростання потенціалу прибутковості підприємств швейної промисловості та уникнення ризиків настання збитків.

Вплив проблемних ситуацій, які виникають при інтерпретації показників рентабельності, дозволяють нівелювати інтегральні моделі оцінки ефективності функціонування підприємства швейної промисловості, що спираються на розрахунки невеликої кількості показників прибутковості, зведених у комплексну оцінку [13].

Застосування цих моделей дозволяє зарахувати підприємство швейної промисловості до тієї чи іншої групи з відповідним переліком характеристик. На основі багатомірного аналізу з'являється можливість абсолютної оцінки рівня рентабельності підприємства швейної промисловості на певну дату, а не тільки його змін та порівняльного аналізу. Також інтегральні методики зручні для експрес-аналізу ефективності діяльності, оскільки не потребують суттєвих витрат часу та ресурсів [14].

Основною метою статті є дослідження нових системних та послідовних підходів до інтегральної оцінки рівня рентабельності швейного виробництва з огляду на асортимент швейної продукції (в тому числі інноваційної), задля об'єктивної оцінки та залучення бажаних фінансових вкладень у розвиток діяльності швейних фабрик.

Аналіз кожного із економічних ресурсів підприємства швейної промисловості не створює цілісної картини зміни ресурсного потенціалу та рівня прибутковості загалом. Окрім того, динамічні зміни інноваційних процесів обумовлюють всезростаючі потреби в модернізації рівня швейних технологій, реконструкції розкрійних цехів швейних фабрик задля створення нових стильових ліній продукції швейного виробництва. У зв'язку з цим виникає потреба в аналітичному обґрунтуванні ефекту від впровадження інновацій для створення нової швейної продукції та в оцінці рівня її рентабельності порівняно із загальним рівнем прибутковості підприємства швейної промисловості.

Цю задачу успішно можна вирішити шляхом адаптації методики розрахунку потенціалу багатомірного динамічного об'єкта, яку пропонуємо інтерпретувати для аналітичної оцінки рівня прибутковості швейної фабрики.

Використовуючи вказану методику, можна прослідкувати за розвитком підприємства швейної промисловості, де в якості інтегрального показника, зокрема латентного, що відображає динаміку ефективності розвитку господарюючого суб'єкта, буде виступати потенціал рентабельності швейної фабрики. Для розрахунку інтегральної оцінки рентабельності підприємств швейної промисловості на основі описаної вище методики пропонуємо застосовувати наступний алгоритм (рис. 1).

Інтегральний фінансовий аналіз дозволяє отримати найбільш поглиблену (багатофакторну) оцінку умов формування окремих агрегованих фінансових показників за наявності факторів ризику [13].

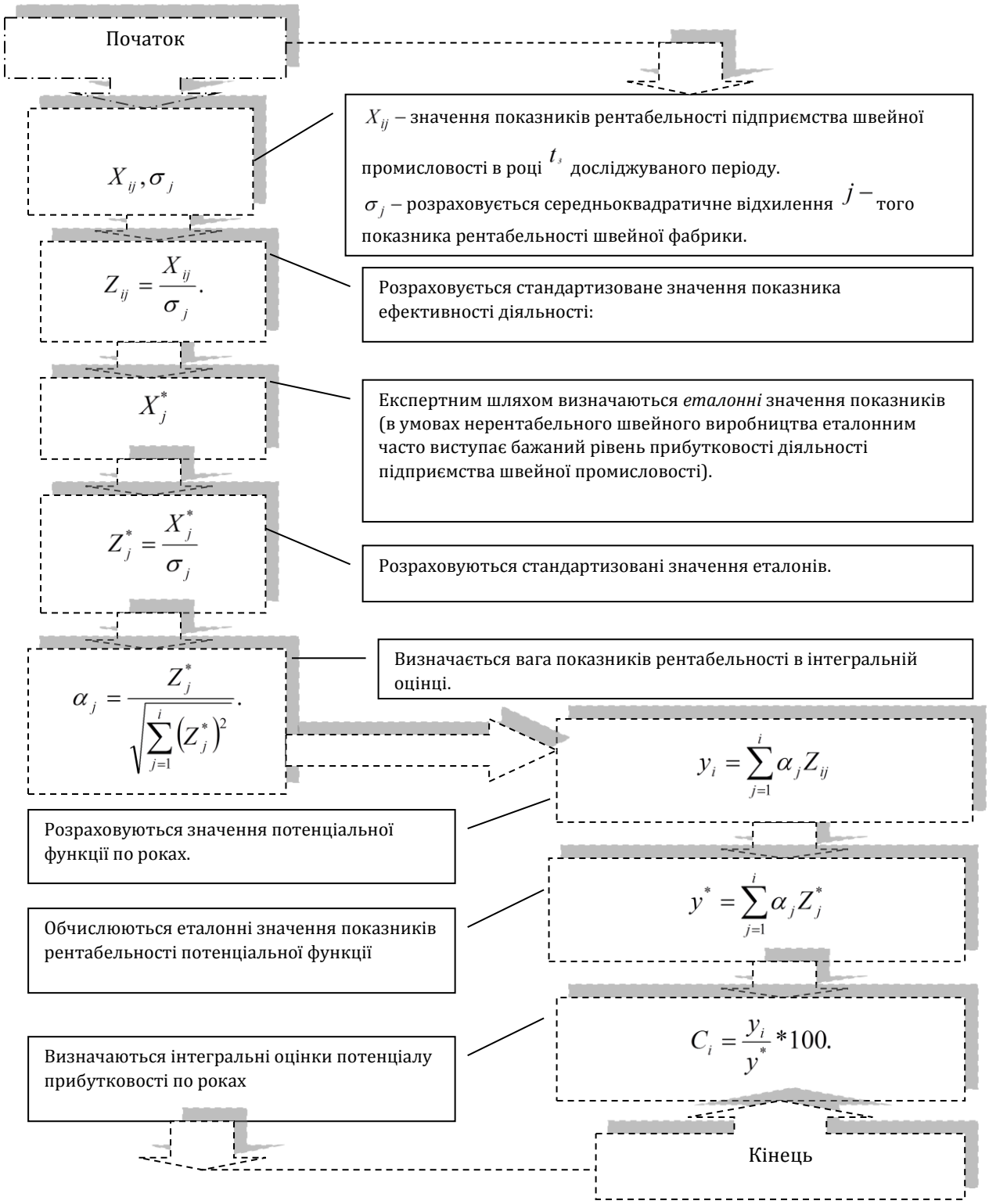

***Рис. 1*. Алгоритм обчислення інтегральної оцінки потенціалу прибутковості швейної фабрики**

Для визначення потенціалу швейних фабрик необхідно насамперед сформувати систему показників. Сам потенціал має подвійний характер, оскільки підприємство швейної промисловості володіє певними можливостями в отриманні якихось результатів у своїй господарській діяльності – з одного боку, а з іншого – ефективно використовуючи свої потенційні можливості, швейна фабрика отримує певні результати у своїй господарській діяльності, тобто фінансові результати виступають реалізацією потенційних можливостей

підприємства швейної промисловості [12].

На фінансові результати діяльності підприємств швейної промисловості впливають показники, що відображають потенційні можливості підприємства, а саме: основні засоби, оборотні активи, трудові ресурси та інвестиції. Вони в сукупності становлять виробничі ресурси, без яких не є можливим виробничий процес, а їх обсяг спроможний впливати на фінансові результати швейних фабрик [12].

Для інтегральної оцінки потенціалу прибутковості використовується система показників. Абсолютні показники тут навряд чи дозволять дати об'єктивну аналітичну оцінку, оскільки вони здебільшого залежать від величини швейної фабрики.

Для оцінки ефективності функціонування підприємств швейної промисловості застосовується система показників прибутковості, які є відносними, оскільки абсолютні показники залежать від розмірів швейної фабрики, а не від ефективності її діяльності.

Нами пропонується система показників ефективності господарської діяльності підприємства швейної промисловості та ефективності використання інноваційних технологій у процесі виробництва та реалізації швейної продукції, згрупованих у три блоки:

1. Показники загальної рентабельності швейної фабрики: рентабельність власного капіталу; рентабельність активів; рентабельність оборотних активів; рентабельність швейної продукції; рентабельність швейного виробництва; рентабельність реалізації швейної продукції.
2. Рентабельність інноваційної діяльності швейного виробництва: рентабельність створення інноваційної швейної продукції; рентабельність інноваційної швейної продукції; рентабельність реалізації інноваційної швейної продукції.
3. Показники рентабельності швейної продукції в плані асортименту підприємства швейної промисловості: рентабельність виробництва чоловічих костюмів; рентабельність виробництва чоловічих піджаків; рентабельність виробництва чоловічих штанів; рентабельності виробництва жіночих штанів; рентабельність виробництва курток чоловічих і т. д.

О. Г. Черненко [12] акцентує увагу на тому, що основною проблемою швейної промисловості в сучасних умовах виступає виробництво конкурентоспроможної продукції, яка б максимально задовольняла уподобання споживачів як на внутрішньому ринку, так і за кордоном.

Всезростаюча конкуренція в галузі як серед вітчизняних підприємств, так і з боку дешевої імпортної продукції, високі роздрібні ціни, прихильність покупців до імпортних виробників та брендів, обумовлюють ту обставину, при якій в умовах досить значних обсягів швейні підприємства відчувають серйозні труднощі з реалізацією продукції. Усе це відбувається на фоні постійного збільшення виробництва швейної продукції. Це обумовлює необхідність упровадження інноваційних механізмів управління виробничим асортиментом, який слугує точкою відліку для забезпечення бажаного рівня прибутковості швейної фабрики [12].

Специфіка інноваційної діяльності підприємств швейної промисловості полягає в тому, що цей процес передбачає координацію взаємопов'язаних видів діяльності – проектної, виробничої, збутової, сервісної, комунікаційної. Проблема полягає в складності об'єднання цих видів діяльності з метою досягнення єдиної цілі – оптимізації асортименту швейної продукції, яка випускається із урахуванням поставлених стратегічних та тактичних цілей. Досить часто зустрічаються випадки, коли внесення в асортимент виробів базується на принципі «зручності виробництва», а не на основі уподобань споживачів [17].

Тому робота спрямована на аналітичну оцінку ефективності впровадження інноваційних механізмів у якості управління асортиментом виробництва швейної продукції із урахуванням сучасних маркетингових принципів та інструментів. Хід дослідження передбачає порівняльний аналіз рівня рентабельності новоствореної продукції швейного виробництва із загальною рентабельністю виробничо-реалізаційних процесів швейної фабрики, задля виявлення проблемних аспектів у процесі оцінки асортименту підприємства швейної промисловості, розробку механізму формування портфеля заказів.

Рентабельність процесу створення нової продукції швейного виробництва як вагомий чинник у ході забезпечення бажаного обсягу реалізації потребує інтегральної оцінки. Ця оцінка розраховується по всьому комплексу показників рентабельності, кожен з яких відображає той чи інший фрагмент ефективності господарської діяльності, тобто рентабельність власного капіталу, майна, оборотних активів, швейної продукції (у тому числі створення нових моделей – інноваційних), рентабельність процесу швейного виробництва (зокрема інноваційного), рентабельність реалізації швейної фабрики із урахуванням інноваційних змін.

Таким чином нами пропонується система показників, що відображає як загальний рівень прибутковості, так і рентабельність нововведень у технологічний процес швейного виробництва. Побудова фазового портрету потенціалу прибутковості інновацій у швейному виробництві дає унаочнену інтерпретацію тенденцій інтегральної оцінки та рівень відмінності від еталонного рівня рентабельності.

Розвиток підприємств швейної промисловості загалом пов'язаний з рівнем розвитку

інноваційної діяльності як здатності до відтворення інновацій створення новацій та необхідних обсягів виробництва продукції відповідно до певних принципів маркетингових ринкових потреб; підтримка необхідного рівня конкурентоспроможності продукції та задоволення потреб на внутрішніх та зовнішніх ринках інноваційної продукції [15].

На базі вивчення сучасних теоретичних розробок з питань інноваційної діяльності, згідно з підходом О. Г. Черненко [12], доцільно виокремити наступні атрибути інноваційного процесу управління асортиментом швейного підприємства: цілі формування асортименту; критерії та показники формування асортименту; елементи інноваційної сфери та їх взаємодія; методи впливу на елементи інноваційної сфери; сукупність матеріальних та фінансових потоків для забезпечення поставлених цілей; організаційний потенціал підприємства.

Інноваційний процес управління асортиментом випуску за таких умов буде становити сукупність здійснюваних робіт, що регламентовані по кожному етапу, який підкріплений ресурсним забезпеченням від моменту зародження інноваційної ідеї до створення готового виду продукції, її комерціалізації в умовах конкурентного ринку [12].

У статті здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано нове вирішення завдання, яке полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і методичних засад інтегральної оцінки рентабельності швейної продукції (в тому числі інноваційної) в умовах поглиблення ринкових перетворень та створення нових колекцій одягу на ринку швейної продукції.

Упровадження розробленого механізму інтегральної оцінки рентабельності з огляду на асортимент у практичну діяльність суб'єктів господарювання дозволить отримати швейну продукцію, що цілком задовольнить уподобання споживачів за двома напрямами: колекції одягу із урахуванням вимог споживчих груп (масовий випуск) та ексклюзивні колекції, що зорієнтовані на вимоги споживачів-замовників (індивідуальний випуск, робота на замовлення). Водночас серйозною задачею постає розробка заходів із підвищення рівня рентабельності підприємств швейної промисловості. У зв'язку з цим необхідно встановити пріоритети в управлінні. З цією метою слід звернути увагу на економічну інтерпретацію ваги ознак у потенційній функції інтегральної оцінки (рівня) прибутковості, а також у потенційних функціях, побудованих по тому чи іншому блоку показників системи. Вибір пріоритетів доцільно здійснювати поетапно. На першому етапі слід аналізувати потенційну функцію рівня потенціалу прибутковості швейної фабрики, а в якості пріоритетного блоку обирати той, який матиме найбільшу питому вагу в її структурі.

Список літератури

1. *Плотніченко, І. Б. Сучасний стан та перспективи розвитку швейної промисловості України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.arhive. nbuv. gor.ua/portal/natural/2012_739/17pdf.*
2. *Васильківський, Д. М. Аналіз можливості реалізації механізму підвищення економічного потенціалу підприємства [Текст] / Д. М. Васильківський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – №3. – Т. 3. – С. 113 – 115.*
3. *Галько, Л. Р. Напрями відновлення економічної стійкості підприємств швейної промисловості / [Електронний ресурс] / Л. Р. Галько. – Режим доступу: http://archive. nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_6/122.pdf.*
4. *Емельянов, Д. А. Перспективный анализ непроизводительных расходов и потерь в текстильном и швейном производстве [Текст] / Д. А. Емельянов // Экон. науки. – 2010. – № 8 (69). – С. 157-159.*
5. *Емельянов, Д. А. Оперативный анализ непроизводительных расходов и потерь на стадии подготовительного производства [Текст] / Д. А. Емельянов, А. А. Емельянов //Вестн. СамГУПС. – Самара, 2009. – Вып. 5 (17). – Т. 2. – С. 161 – 165*
6. *Змановская, О. В. Некоторые вопросы информационного обеспечения внутрифирменного анализа деятельности швейных предприятий [Текст] / О. В. Змановская // Вестн. Иркут. гос. экон. академии. – 1998. – № 17. – С. 28-30.*
7. *Игнатов, С. А. Методические основы аналитического обеспечения себестоимости швейных изделий [Текст] / С. А. Игнатов // Материалы международной научно-практической конференции «Современные тенденции развития налоговой системы на базе интеграции учетных и аналитических процедур микро- и макроуровня» (Орел, 17-19 октября 2011 года). – Орел: ГУ-УНПК, 2011. – С. 151 – 154*
8. *Кузнецова, Т. В. Изучение предпочтений и сегментирование покупателей женской верхней одежды на примере рынка г. Минска [Текст] / Т. В. Кузнецова, М. А. Слонимская // Вестн. Витеб. государ. технол. ун-та. – 2010. – Вып. 18. – С. 164 – 170.*
9. *Миколайчук, Н. С. Формування стратегічного потенціалу великих текстильних підприємств [Текст] / Н. С. Миколайчук, О. А. Савчук, М. М. Миколайчук // Вестн. Херсонс. государ. техн. ун-та. – 1998. – № 1 (3). – С. 43 – 45*

10. *Плотніченко, І. Б. Сучасний стан та перспективи розвитку швейної промисловості України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.arhive. nbuv. gor.ua/portal/natural/2012_739/17pdf.*
11. *Тюкавкин, Н. М. Современные методы оценки стратегического развития предприятий легкой промышленности [Текст]: монография / Н. М. Тюкавкин. – Самара: ООО «Оформт», 2008. – 169 с.*
12. *Черненко, О. Г. Инновационные процессы оптимизации ассортимента выпускаемой продукции швейной промышленности Республики Беларусь / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://legprom. biz/news/1/981/32.html.*
13. *Интегральный финансовый анализ / [Электронный ресурс]. – Режим доступа:http://afdanalyse.ru/publ/finansovyj_analiz/method_fin_analiza/integralnyj_finansovyj_analiz/9-1-0-81.*
14. *Интегральный анализ. Общая характеристика подхода: Энциклопедия финансового анализа / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://apelfin. narod.ru/finanalis/integral_analysis.html.*
15. *Внедрение инновационных технологий в системе управления качеством на примере предприятий легкой промышленности Винницкой области / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.rt. pro2000.com.ua/.*

References

1. *Plotnichenko, I. B. (2012). The present stage and prospects of Ukraine garment industry. Retrieved September 15, 2013, from : http://www.arhive. nbuv. gor.ua/portal/natural/2012_739/17pdf (in Ukr.).*
2. *Vasyl'kivs'kyy, D. M. (2012). Analysis of the mechanism feasibility of increasing the economic potential of the company. Announcer of the Khmel'nickiy National University, 3, 113 – 115. (in Ukr.).*
3. *Hal'ko, L. R. (2012). The restore directions of economic vitability garment industry. Retrieved September 15, 2013, from : http://archive. nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_6/122.pdf (in Ukr.).*
4. *Yemelyanov, D. A. (2010). The prospective analysis over-head and the loss of the textile and garment industry. Economic sciences, 8(69), 157 – 159. (In Rus).*
5. *Yemelyanov, D. A. (2009). The operative analysis overhead and the loss at the stage of industrial production. Announcer SamSYAP. Samara, 5(17), 161 – 165. (In Rus).*
6. *Zmanovskaya, O. V. (1998) Some of the issues of information security in-house analysis of clothing componies. Vesnik of the Irkutsk State Economic Academy, 17, 28 – 30. (In Rus).*
7. *Ignatov, S. A. (2011). The methodical basis of cost analysis support garments. The International scientific – practical conference materials. Modern trends in the development of the integration of the accounting and analytical procedures for micro-and macro-level. Orel: SU-UNPK, 151 – 154. (In Rus).*
8. *Kuznyetsova, T. V. (2010). The customer preferences study and segmentation women's out-wear for example of the market in Minsk. Announcer of the Vitebsk State Technological University, 18, 164 – 170. (In Rus).*
9. *Mykholauchuk, N. S. (1998). The strategic potential of major textile companies forming. Announcer of the Kherson State Technical University, 1(3), 43 – 45. (in Ukr.).*
10. *Plitnichenko, I. B. (2012). The present stage and prospect of Ukraine garment Industry. Retrieved September 15, 2013, from : http://www.arhive. nbuv. gor.ua/portal/natural/2012_pdf.*
11. *Tyukavkin, N. M. (2008). Modern methods for assessing the strategic development of light industry. Samara: OOO OFORT. (In Rus).*
12. *Chernenko, O. G. (n. d.). The innovation processes to optimize mix garment industry of Belarus. Retrieved September 15, 2013, from : http://legprom. biz/news/1/981/32. html (In Rus).*
13. *The integral analysis. (n. d.). Retrieved September 15, 2013, from : http://afdanalyse.ru/publ/finansovyj_analiz/method_fin_analiza/integralnyj_finansovyj_analiz/9-1-0-81(In Rus).*
14. *The integral analysis. The General characteristics of the approach. Analysis Encyclopedia. (n. d.). Retrieved September 15, 2013, from : http://apelfin. narod.ru/finanalis/integral_analysis. html (In Rus).*
15. *The introduction of innovative technologies in the quality management system as an example of light industry of Vinnytsia region. (n. d.). Retrieved September 15, 2013, from : http://www.rt. pro2000.com.ua (In Rus).*

Стаття надійшла до редакції 02.10.2013 р.